

Δ'
ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας
τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ ἔτος 1964

Πρὸς τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Κύριε Γενικὲ Γραμματεῦ,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω Ὑμῖν Ἐκθεσιν περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ λήγον ἔτος 1964.

Κατὰ τὸ διαρρηθεῖσα ἔτος τὸ εἰς τὸ Ἀρχεῖον ἐργασθὲν προσωπικὸν παρέμεινε καὶ πάλιν ἑλλιπές, περιορισθὲν εἰς τὸν ὑποφαινόμενον καὶ τὸν γραφέα, μὴ κατορθωθείσης τῆς πληρώσεως τῶν δύο κενῶν θέσεων συντακτῶν ἐλλείψει πιστώσεων.

Παρὰ τὸ ὀλιγάριθμον ὅμως τοῦ προσωπικοῦ συνεχίσθη λίαν ἱκανοποιητικῶς ἡ ἔρευνα καὶ ἡ ἀποδελτίωσις τῶν νομικῶν ἐθίμων τῶν περιεχομένων εἰς τὰ ἀντίγραφα τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἅτινα ἀπεστάλησαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. Οὕτως ἀποδελτιώθησαν πλέον τῶν ἐξακοσίων τοιοῦτων δικαστικῶν ἀποφάσεων.

Παράλληλως ἐξηκολούθησε καὶ ἡ ἔρευνα ἀξιολόγων νομικῶν ἐγγράφων τῆς Τουρκοκρατίας. Οὕτως ἀντεγράφησαν, ἰδίᾳ ἐκ νοταριακῶν κωδίκων τῶν Κυκλάδων, πεντακόσια ἐγγράφα τῆς ἐν λόγω ἐποχῆς, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ πλεῖσταὶ δικαστικαὶ ἀποφάσεις.

Τέλος εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἀρχείου εἰσήχθησαν τριάκοντα δύο νέοι τόμοι καὶ ἀνάτυπα μελετῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5ῃ Δεκεμβρίου 1964

Εὐπειθέστατος
Ὁ Διευθυντὴς
Μεν. Τουρτόγλου

Ε'

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου
τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1964

1. Συμφώνως πρὸς καταρτισθὲν πρόγραμμα συστηματικῆς μικροφωτογραφίσεως ξένων ἀρχεακῶν πηγῶν περιεχουσῶν πληροφορίας περὶ τοῦ ἐλευθέρου καὶ τοῦ ὑποδούλου ἑλληνισμοῦ:

α'. Ἐμικροφωτογραφήθησαν ἐκ τοῦ ἐν τῷ Public Record Office τοῦ Λονδίνου ἀποκειμένου ἀρχείου τοῦ Foreign Office 97 τόμοι, περιέχοντες τὴν ἀλληλογραφίαν τῶν ἐτῶν 1813-1838 τοῦ Foreign Office μετὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι Βρετανικῆς Πρεσβείας καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι βρετανικῶν προξενείων.

β'. Τοῦ ὕλικου τούτου, ἀνερχομένου εἰς 60.000 περίπου σελίδας, ἤρchiσε κατ' ἐγγράφον ἀποδελτίωσις καὶ καταρτισμὸς ἐπιτομῶν, δημοσιευθησομένων ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

γ'. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀρχείου ἐμικροφωτογραφήθησαν τὰ ἐξ 85 τόμων (50.000 περίπου σελίδων) πρωτόκολλα καὶ εὐρετήρια τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Foreign Office τῶν ἐτῶν 1810-1890

μετά τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ βρετανικῶν πρεσβειῶν καὶ προξενείων. Τὰ πρωτόκολλα καὶ εὐρετήρια ταῦτα ἀποτελοῦν πολύτιμον βοήθημα διὰ τὴν ἔρευναν τῆς μικροφωτογραφηθσομένης ἢ μὴ ἀλληλογραφίας τοῦ *Foreign Office*.

δ'. Ὁ παρὰ τῶ Ἱστορικῶ Ἀρχεῖω Ν. Ἑλληνισμοῦ ἀπεσπασμένοι Καθηγητῆς κ. Γεώργιος Λάϊος ἀπεστάλη κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον εἰς Βιέννην καὶ Μόναχον, ὅπως ἐπισημάνῃ τὸ ἐν τοῖς ἀστριακοῖς καὶ βαναρικοῖς ἀρχείοις κατάλληλον πρὸς μικροφωτογράφησιν ὄλικόν.

ε'. Ἐκ τοῦ ὄλικοῦ τούτου ἐμικροφωτογραφήθη ἡ ἐν τῶ *Haus-, Hof- und Staatsarchiv* τῆς Βιέννης ἀποκειμένη ἀλληλογραφία τοῦ Ἀστριακοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μετὰ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀστριακῆς Πρεσβείας κατὰ τὰ ἔτη 1834-1882, ἀνερχομένη εἰς 55.000 περίπου σελίδας.

ς'. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀρχείου ἐμικροφωτογραφήθησαν τὰ πρωτόκολλα τῆς εἰρημένης ἀλληλογραφίας τῶν ἐτῶν 1853-1917, ἀποτελούμενα ἐξ 6.000 περίπου σελίδων.

ζ'. Ἠγοράσθησαν δύο μηχανήματα ἀναγνώσεως μικροταινιῶν τύπου *Recordak* καὶ μία ταινιοθήκη ἐπίσης τύπου *Recordak* κατάλληλος διὰ τὴν φύλαξιν 799 ταινιῶν τῶν 30 μ., ἥτοι ὄλικοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς 1.000.000 περίπου σελίδας.

2. Συνεχίσθη ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀρξάμενος κατὰ συγγραφεῖς καὶ κατὰ θέματα καταρτισμὸς ἱστορικῆς βιβλιογραφίας περὶ τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ, καλυπτούσης τὸν ΙΘ' καὶ τὸν Κ' αἰῶνα, περιλαμβανοῦσης δὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα συγγράμματα καὶ μελέτας δημοσιευθείσας αὐτοτελῶς ἢ εἰς περιοδικά. Τῆς βιβλιογραφίας ταύτης συνετάχθη λεπτομερῆς κανονισμὸς.

3. Συνεχίσθη ἡ ἀποδελτίωσις μελετῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1912 καὶ ἐξῆς ἱστορίαν τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Δυτ. Θράκης.

4. Ἡ συντάκτις τοῦ Ἀρχείου κ. Βασιλικὴ Μπεκιάρη ἤρχισεν ἔρευναν ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς ἀνέυρεσιν τυχόν ὑπάρχοντος ἀξιολόγου ἀνεκδότου ὄλικοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν Κρητικὴν Ἐπανάστασιν 1866-1869, τὸ ὅποιον θὰ ἠδύνατο νὰ δημοσιευθῇ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ (1966) τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς ἐπαναστάσεως ταύτης.

5. Ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Νικολάου Ρίζου Ραγκαβῆ εὐγενῶς ἐδωρήθησαν εἰς τὸ Ἀρχεῖον διάφορα ἔγγραφα καὶ ἐπιστολαὶ ἱστορικοῦ περιεχομένου, καθὼς καὶ πολύτιμος κώδιξ περιέχων σημειώσεις καὶ τὰ σχέδια 70 περίπου ἐπιστολῶν τοῦ αἰοδίου πάππου των Ἀλεξάνδρου Ρίζου Ραγκαβῆ (1809-1892). Πρὸς τοὺς ἀξιότιμους Κυρίους Ἀλέξανδρον Ρίζον Ραγκαβῆν καὶ Νικόλαον Ρίζον Ραγκαβῆν ἐκφράζονται καὶ ἐντεῦθεν θερμαὶ εὐχαριστίαι.

6. Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Ἀρχείου εἰσήχθησαν 117 δημοσιεύματα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Δεκεμβρίου 1964

Ὁ Διευθυντῆς
Ἑλ. Πρεβελάκης